

14. Державний нагляд по новому

Анна Мирона, Олена Сидорченко

Національний університет харчових технологій

Вступ: Концепція науково-технічної підтримки державного нагляду визначає відповідні завдання та шляхи їх вирішення. Це розробка пріоритетних напрямів проведення наукових і науково-технічних досліджень і експертиз у сфері охорони праці, гірничого нагляду, методологічних основ підтримки; застосування єдиних принципів у здійсненні підтримки та єдиних критеріїв оцінки її результатів; опрацювання системи показників і критеріїв для визначення рівня ризику виникнення аварій; визначення компетентності експертних організацій; контроль якості проведених експертиз; забезпечення дієвості ринкового нагляду шляхом проведення відповідних експертиз; розроблення, апробація та затвердження науково обґрунтованих методик визначення рівня охорони праці та прийнятого ризику; системний аналіз життєвого циклу виробництва; аналіз комплексної дії шкідливих і небезпечних факторів, характерних для різних виробництв; узагальнення та аналіз статистики щодо порушення нормативних вимог; розроблення системи критеріїв для визначення терміну можливого використання виробів і споруд після зазначеного виробником або розробником кінцевого терміну їх експлуатації; розвиток методичної та технічної бази оцінки технічного стану виробничих об'єктів; застосування ризико-орієнтованого підходу до впровадження системи управління охороною праці (СУОП); розроблення та реалізація комплексних заходів щодо визначення пріоритетів у навчальних програмах при підготовці та підвищенні кваліфікації держінспекторів, технічних експертів з промислової безпеки з урахуванням результатів наукових досліджень, досягнень і технічних рішень для створення безпечних умов праці та запобігання аваріям.

Методи і матеріали: 19 лютого 2012 року набрав чинності наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України від 11.08.2011 р. №826, яким затверджено Положення про організацію та здійснення державного гірничого нагляду, державного нагляду (контролю) у сфері промислової безпеки та охорони праці в системі Держгірпромнагляду України. Наказ зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2011 р. за №1531/20269.

Результат: В Положенні введено норму щодо можливості впровадження посиленого режиму державного нагляду. Посилений режим планується застосовувати як додатковий інструмент запровадження комплексу невідкладних заходів державного нагляду за додержанням законодавчих та нормативно-правових актів з промислової безпеки та охорони праці. Основна його мета – забезпечення заходів оперативного реагування на ситуації, які вже принесли або можуть принести в подальшому значну загрозу життю людей та безпеці навколишнього середовища.

Це, насамперед, стосується надзвичайних ситуацій, виробничих аварій з тяжкими наслідками або інших резонансних подій, які потребують особливого режиму роботи інспекторів для забезпечення постійного моніторингу стану промислової безпеки та охорони праці певних груп суб'єктів господарювання.

В Положенні чітко виписано механізм здійснення контролю за усуненням виявлених порушень та виконанням розпорядчих документів Держгірпромнагляду. Це підвищить відповідальність роботодавців щодо дотримання ними вимог законодавства про охорону праці та промислової безпеки та своєчасним усуненням виявлених порушень. Разом з цим, це підвищить відповідальність і посадових осіб Держгірпромнагляду щодо виконання своїх обов'язків якісно і в строк.

Деякі норми, які було передбачено колишніми нормативно-правовими актами з питань організації та здійснення державного нагляду, в Положенні залишилися без змін. У разі виявлених значних або систематичних порушень вимог законодавства про охорону праці та промислової безпеки Держгірпромнагляд та його територіальні органи мають право надсилати суб'єкту господарювання або вищій організації, до сфери управління якої входить даний суб'єкт господарювання, подання щодо невідповідності певних посадових осіб займаним посадам. У разі виявлення порушень, що несуть загрозу життю людей, матеріали на посадових осіб, дії або бездіяльність яких призвели до зазначених порушень, можуть направлятися до органів прокуратури.

Висновок: Це коротко про основні положення прийнятого нормативно-правового акта. Сподіваємося, що з його введенням державний нагляд у сфері промислової безпеки та охорони праці стане не тільки більш дієвим та ефективним, але й більш прозорим та конструктивним.

Література:

1. Охорона праці, №3, 2012р. с.32-33
2. Охорона праці, №7, 2012р. с.6-7